

UTMARKSKOMMUNENES
SAMMENSLUTNING
USS

Å R S M E L D I N G • 2 0 2 2

DETTE ER UTMARKSKOMMUNENES SAMMENSLUTNING (USS)

«USS' hovedoppgave er å ivareta medlems kommunenes interesser i utmarksspørsmål av enhver karakter.»

USS' hovedoppgave er å ivareta medlemskommunenes interesser i utmarksspørsmål av enhver karakter. Organisasjonen har derfor en bred formålsparagraf som følges opp av et konkret arbeidsprogram.

Organisasjonen bistår medlemskommunene i spørsmål om forvaltning av utmark, rovviltforvaltning og forholdet mellom sentrale og lokale myndigheter i saker om vern av land og vann. Også lokale myndigheters rolle i alt regelverk om arealdisponering, som naturmangfoldloven, plan og bygningsloven, fjelloven, vannressursloven, motorferdselloven, mineralloven mv., er saker USS er sterkt involvert i. USS er kommunenes talerør overfor sentrale myndigheter og medier og gjør det mulig for kommunene å opptre samlet overfor disse.

USS ble stiftet 4. mars 1996 av 40 kommuner. Etter regionreformen som trådte i kraft 1. januar 2020, har USS i 2021 hatt 100 medlemskommuner fra 10 fylker. Medlemsmassen strekker seg fra Kvinesdal kommune i sør til Hammerfest kommune i nord.

Organisasjonen er bygget opp slik:

Landsmøtet Landsmøtet er USS' øverste organ, og avholdes en gang i året. Alle medlemskommuner har rett til å delta.

Landsstyret Fra og med landsmøtet 2020 består landsstyret av to representant fra hvert fylke, og leder valgt av landsmøtet. Valg av landsstyremedlemmer og vararepresentanter foretas av medlemskommunene innen hvert fylke på landsmøtet.

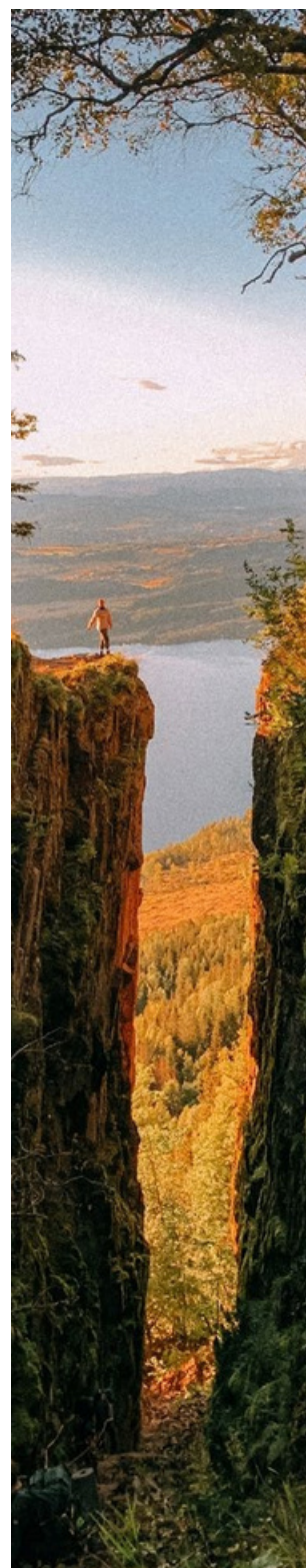
Arbeidsutvalg Arbeidsutvalget består av fem medlemmer. Leder velges av landsmøtet og fire medlemmer velges av og blant landsstyremedlemmene. Arbeidsutvalget skal ha medlemmer av begge kjønn og fra ulike landsdeler.

Sekretariatet Sekretariatet har ansvar for innkalling til landsmøtet, landsstyremøter og arbeidsutvalgsmøter og står for den daglige korrespondansen. Sekretariatet utfører ellers de oppgaver det blir pålagt av USS' organer. Sekretariatet yter juridisk bistand til organisasjonen og medlemskommunene.

'22

INNHold

Lederen har ordet	4
Aktuelle saker	6
Motorferdsel i utmark	6
Mineralkommuner	6
Hyttekommuner	8
Rowilt	9
Arealsaker	11
Fjellogen	11
Høringer	12
Aktuelle møter	14
Landsmøtet 2022	14
Regionmøter	17
Viktige samarbeidspartnere	18
Organisasjonssaker	20
Informasjonsvirksomhet	20
Medlemskommunene	20
Landsmøtet	20
Landsstyret	21
Arbeidsutvalget	22
Valgkomité	23
Mineralkommunene	23
Hyttekommunene	23
Sekretariatet	23
Regnskap	24
Resultatregnskap	24
Balanse	25
Noter	26
Revisjonsberetning	28
Budsjett	30

Gyrhaugen, Hønefoss. Foto: Karoline Værgdal, Unsplash.

LEDEREN HAR ORDET

Etter noen litt spesielle år med pandemi, har aktiviteten i mange organisasjoner så smått normalisert seg. Vi er alle blitt så vant med digitale møter, at det mange ganger foretrekkes fremfor fysiske møter som både er mer tidkrevende og kostbare. Saksmengden og – bredden viser stadig økende behov for mobilisering for å ivareta primærkommunenes interesser; særlig de mindre distriktskommuner trenger virkelig stå sammen for sterkere stemme i kampen for vår legitimitet som lokalpolitikere.

Antall medlemskommuner i USS ligger stabilt rundt 100 og nye kommuner vurderer å melde seg inn, noe som forteller oss om viktigheten av USS som interesseorganisasjon. Men USS – i likhet med de andre naturressurskommunene – trenger utvilsomt mer synlighet. Ett er å jobbe mot sentrale politiske miljøer og å stå opp for vår rett ved domstolene. Men det er politikerne som lager våre lover og regler, og vinner vi ikke frem i folkeopinionen så vil etter hvert de folkevalgte som ombudsmenn for folket, vedta lover og regler der lokal råderett og beskatningsrett er blitt historie. Flere organisasjoner som jobber imot våre interesser, har hundretusener av medlemmer med sterk urban forankring og en helt annen økonomi enn USS har.

Sentralpolitisk er det stor enighet om viktigheten av å trygge og styrke lokaldemokratiet og den lokale råderetten, men i den politiske virkelighet møter kommunene på stadig flere og større utfordringer. Bærekraftig bruk av våre naturressurser defineres og forstås ofte helt ulikt av oss som lever midt i og av disse ressursene, og de som betrakter dette på avstand.

I løpet av 2022 har det kommet flere NOU-er som behandler tema USS jobber for og med. Minerallovutvalget, inntektssystemutvalget, skatteutvalget behandler spørsmål om forvaltning og beskatning av de naturressurser som ligger ute i våre medlemskommuner. Både våre politikere og vårt sekretariat jobber intenst med hørings svar, høringsmøter og kontinuerlig lobbyarbeid for å svare ut, informere og opplyse om USS-kommuneperspektivet.

Mange interesseorganisasjoner samler seg under paraplyer når det viser seg å være mer som samler enn som skiller organisasjonene, rett og slett for å bli sterkere og mer synlige. Paraplyorganisasjonen Naturressurskommunene samler i tillegg til USS, Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK), Landssammenslutninga av norske vindkraftkommuner (LNVK), Industrikommunene, Nettverk av petrolumskommuner (NPK) og Kommunekraft, og har fem år etter stiftelsen vist seg å være en nødvendig styrking av alle medlemsorganisasjonene. Styret, som består av leder og nestleder i hver av organisasjonene, og arbeidsutvalget, som består av lederne, har også i 2022 hatt høy aktivitet. Synergjene som Naturressurskommunene gir, er at alle organisasjonene til sammen har over 220 medlemskommuner og derfor utgjør en betydelig større kraft enn hver av organisasjonene utgjør hver for seg. Felles hørings svar rasjonaliserer også sekretariatbruken liksom det arrangeres webinarer med tema som går på tvers av organisasjonenes arbeidsområder. Disse samler ofte mellom 150 og 200 deltagere.

Opplæring av folkevalgte blir stadig viktigere. Lokalpolitikere må kunne USS-sakene for å arbeide opp mot sine egne sentrale politikere og for å kunne arbeide for sakene i media, i programprosesser og på landsmøter. Vi har i løpet av 2022 sett hvordan politikken raskt kan endre seg og sette i spill lovfestede ordninger for lokale inntekter på bruk av lokale naturressurser, når staten sliter økonomisk. Det er noe nytt, men sannsynligvis vedvarende, uavhengig av regjering. Statlige inntekter fra olje og gass reduseres løpende og velferdsstaten får stadig flere som lever på staten enn som bidrar til statskassen, i og med den demografiske utviklingen. USS og Naturressurskommunene vil med stor sannsynlighet stå i mange kamper fremover for at vårt mantra at kommunene skal ha en rettferdig andel av den verdiskapingen som gjøres på lokale naturressurser, både som kompensasjon for de naturinngrep lokalsamfunnet nødvendigvis må tåle og som ytelse-mot-ytelse.

USS sine arbeidsområder utvides stadig vekk samtidig som vi opplever nye og skjerpede interessekonflikter på de tema vi har jobbet med i mange år. Kampen for å oppnå felles forståelse av vedtatt rovviltpolitikk er på mange måter et symbol på det USS kjemper for også på alle våre andre arbeidsområder – fra arealpolitikk til lokal beskatningsrett og verdiskaping basert på de lokale naturressurser. Denne årsmeldingen beskriver nærmere de viktigste arbeidsområder fra rovvilt, over regionale villreinplaner til motorferdsel, mineralforvaltning, hyttepolitikk og mye mer.

Det handler om balanse mellom lokal råderett og storsamfunnets behov for nasjonal overstyring. Stein Erik Stinessen i vårt sekretariat har sagt det meget presist: «Dersom staten skal både bestemme lokalt og ha inn alle lokalt opparbeidede inntekter fra naturressurser for i neste tur å la Stortinget fordele det ut etter forgodtbefinnende, da er kommunene i realiteten bare å anse for statsfilialer uten reell råderett, og lokaldemokratiet – grunnsteinen i et levende folkestyre - har spilt fallitt»!

USS inviteres til å delta i stadig flere fora og er synlig på mange arenaer der våre interesseområder er i fokus. Vi har mye å utrette i 2023 og har egentlig kun én organisatorisk utfordring, nemlig prioritering innenfor de økonomiske rammer vi nå en gang har; nye medlemskommuner ønskes derfor hjertelig velkommen og vi oppfordrer alle medlemskommunepolitikere til å ta en god snakk med politikerkolleger i potensielle nye medlemskommuner!

Jeg vil benytte anledningen til å takke alle i landsstyret for den jobben dere gjør og for den støtten og tilliten dere gir meg som leder. Det er en sann glede å få jobbe med engasjerte lokalpolitikere fra alle partier som har ett felles mål – å synliggjøre hva vi legger i et levende lokaldemokrati og vår legitime rett til å forvalte og leve av de lokale naturressursene.

Til slutt – takk til alle våre samarbeidspartnere for godt samarbeid. En spesiell takk til vårt sekretariat i Lund & Co og til styremedlemmer i Naturressurskommunene – sammen gjør vi distrikts-Norge sterkere!

TAKK FOR ET AKTIVT USS-ÅR I 2022

Hanne Alstrup Velure
Leder av USS

Foto: USS

AKTUELLE SAKER

Nedenfor gis en kort orientering om de viktigste sakene USS har arbeidet med i 2022. Orienteringen er ikke uttømmende, men gir et innblikk i hva organisasjonen har prioritert i løpet av året.

MOTORFERDSEL I UTMARK

USS har jobbet for lokal forvaltning av motorferdsel i utmark innenfor et nasjonalt rammeverk siden oppstarten i 1996. I utgangspunktet er motorferdsel i utmark forbudt, men motorferdselloven åpner for flere unntak for ferdsel til ulike nytteformål.

Veien fram til dagens regler om rekreasjonskjøring med snøskuter i faste løyper har vært lang. Fram til 1977 var det ingen regulering. Deretter var det kommunal regulering fram til 1988, hvor vi fikk en nasjonal forskrift som gjaldt fram til 2015. I juni 2015 ble det inntatt en ny bestemmelse i motorferdselloven, hvor ordningen med snøskuterløyper igjen ble lagt inn under kommunal myndighet – forankret i plan- og bygningsloven. Dette er i tråd med USS' målsetting.

USS har gjennom flere år hatt særlig fokus på at kommunene gjennom demokratiske arealplanprosedyrer bør kunne velge å regulere rekreasjonskjøring i faste løyper, på samme måte som kommunene ellers har myndighet i arealplanlegging og arealforvaltning. Regelverket har imidlertid reist mange uavklarte spørsmål, og medlemskommunene i USS opplever at statsforvalterne i større og større utstrekning overprøver kommunenes vedtak og vedtatte forskrifter.

USS var derfor tilfreds da det i 2021 ble nedsatt et lovutvalg som skal gå gjennom regelverket og komme med forslag til forbedringer. Utvalget står fritt til å foreslå endringer i motorferdselloven eller å foreslå en helt ny lov. Det følger av mandatet at utvalget skal legge vekt på å skape klare regler som er enklere å praktisere. USS deltar i lovutvalgets referansegruppe, og har deltatt på flere møter med utvalget.

USS vil følge utvalgets arbeid tett også i 2023.

Motorferdsel i Nord Norge. Foto: Anne Olisen Ryum, nordnorge.no

MINERALKOMMUNER

Mineralkommunene er et underutvalg i USS, opprinnelig stiftet i 2013, og reetablert i 2020 etter at søkelyset på mineralutvinning igjen tok seg opp igjen som følge av økte priser på kobber og andre sentrale mineraler og mineralenes betydning for å nå det grønne skiftet.

I 2022 har mineralsakene fått særlig stor oppmerksomhet i USS. Dette som følge av at Minerallovutvalget overleverte sin utredning om ny minerallov (NOU 2022:8) til næringsminister Jan Christian Vestre 1. juli. USS/Mineralkommunene reagerte umiddelbart på utredningen, da flere av forslagene vil innebære en vesentlig svekkelse av kommunenes stilling. Blant annet går forslaget ut på at kommunene skal fratas deler av sin planmyndighet, at Direktoratet for mineralforvaltning skal gis hjemmel for å dispensere fra kommunenes reguleringsplaner og at det skal innføres en hjemmel om statlig plan.

I pressekonferansen i forbindelse med overleveringen av utredningen, uttalte næringsministeren at NOU-en vil være et viktig grunnlag for arbeidet med en ny mineralstrategi som regjeringen arbeider med, hvor målet er at Norge skal utvikle verdens mest bærekraftige mineralnæring og å bidra til at Norge leder an globalt som leverandør av grønne byggesteiner. I USS/Mineralkommunenes høringsuttalelse inngitt 17. oktober 2022, er det særlig pekt på at lokal forankring og aksept er avgjørende for å få gjennomført prosjekter som er viktig for det grønne skiftet. De siste års erfaring fra vindkraft på land er et eksempel på at mangel på slik lokal forankring blir et avgjørende hinder for at prosjekter gjennomføres. USS/Mineralkommunene har derfor pekt på behovet for å styrke kommunenes posisjon, og fremmet konkrete forslag om hvordan dette kan gjøres. USS/Mineralkommunene har videre pekt på at lokale inngrep bør føre til en lokal verdiandel, og at det er legitimt å be om at en andel av de verdiene ressursene gir opphav til blir værende igjen i de berørte lokalsamfunn. Foruten at det vil oppleves urimelig, vil fraværet av lokale betalingsordninger kunne skape grobunn for lokal motstand mot mineralutvinning.

I påvente av Minerallovutvalgets rapport, arrangerte USS/Mineralkommunene den 27. januar 2022 et webinar om mineraler med over 70 deltakere fra medlemskommunene. Webinaret hadde flere eksterne foredragsholdere, hvor både bransjen, myndighetene og Minerallovutvalget var representert, og hvor de mest sentrale sidene av mineralnæringen ble belyst. Herunder ble det holdt innlegg om regjeringens ambisjoner i mineralsakene, forventinger til ny minerallov, hvilke data man kan hente ut fra Norges Geologiske Undersøkelser (NGU) database, fremtidige mineralprosjekter og folkerettslige forpliktelser og hva som skal til for å lykkes med det grønne skiftet.

USS/Mineralkommunene arrangerte også den 3. oktober 2022 et webinar om hovedpunktene i Minerallovutvalgets rapport og USS høringsinnspill. Også dette webinaret hadde høy deltakelse, og i høringsrunden har kommunene langt på vei sluttet seg til USS/Mineralkommunenes høringsinnspill for å hindre at regjeringen i sin mineralstrategi legger til grunn utvalgets forslag om å frata kommunene myndighet.

Rett før årsskiftet varslet næringsministeren at det i mineralstrategien vil bli fastsatt fem tiltak som skal fremskynde prosessen med å få i gang mineralaktivitet og økt kartlegging av mineraler her til lands. USS/Mineralkommunene vil følge opp mineralstrategien for å sikre at vertskommune beholder sin planmyndighet i disse sakene, samt arbeide videre for å få innført en lokal mineralavgift.

HYTTEKommuner

Hyttepolitikk er et sentralt arbeidsområde for USS. I USS formålsparagraf heter det at «USS skal søke å styrke det lokale selvstyret i saker om forvaltning av utmark og bedre samspillet mellom hensynet til natur- og miljøvern og lokal næringsutvikling innenfor de rammer en bærekraftig utvikling og livskraftige lokalsamfunn tilsier».

På landsmøtet 2021 ble det vedtatt at USS skulle dele ut en årlig pris til «Beste Bærekraftig Hyttekommune». På landsmøtet 2022 ble prisen lansert for første gang, hvor Hemsedal gikk av med seieren med følgende begrunnelse:

- Befolkningsvekst og hvor destinasjonsutviklingen med et tungt fritidsboligsegment er en driver
- Delingsøkonomi – lagt til rette for utleie av fritidsboligene – klausulering
- Byggeutforming – etter hvert mye fin arkitektur
- Samarbeid- et langsiktig og tett samarbeid mellom næringsliv og kommune
- Lokal verdiskaping – utbyggingen av hyttesegmentet har også styrket landbruket

Arbeidet med hyttepolitikk reiser mange uavklarte spørsmål når det gjelder forvaltning av arealene. Ved årsskiftet ble det nedsatt et hytteutvalg i USS, Hyttekommunene, som hadde oppstartmøte 11. februar 2022. På møtet ble ordfører i Sigdal, Tine (Anne Kristine) Norman, valgt som leder. Hytteutvalget består ellers av leder av USS, Hanne A. Velure, ordfører i Oppdal Geir Arild Espnes, ordfører i Valle Steinar Kyrvestad, og ordfører i Hjartdal Bengt Halvard Odden.

USS tar ikke stilling til omfanget av hyttebygging i den enkelte kommune, men jobber for at det lokale selvstyret ivaretas i alle spørsmål knyttet til hyttebygging og vern. I 2022 har Hyttekommunene jobbet videre med å få på plass en hyttestrategi som skal ivareta disse hensynene. Hyttestrategien vil bli lansert på landsmøtet 2023.

Hytteutvalget har også inngitt innspill til Inntektssystemutvalgets rapport (se nærmere nedenfor).

Hytteutvalget på USS landsmøte 2022. Foto: USS

ROVVILT

Rovvilt har siden oppstarten vært blant de mest sentrale arbeidsområdene for USS. Saker knyttet til forvaltning av rovvilt setter ofte på spissen forholdet mellom nasjonale og internasjonale verneinteresser på den ene siden, som skal avveies mot de berørte lokalsamfunnenes behov.

USS har en fast ordning med møter med Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet; konsultasjonsordningen. Også underliggende fagetater som direktoratene og SNO deltar på møtene. Her utveksler USS og departementene synspunkter og drøfter generelle og konkrete saker knyttet til rovviltforvaltningen. Møtene følger et fast oppsett der det først er en generell del om aktuelle problemstillinger knyttet til rovviltforvaltningen, før det er en spesiell del for enkelte regioner der det rulleres mellom møtene hvilke regioner som er tema og dermed hvilke lokale representanter som deltar i tillegg til leder, rovviltutvalget og sekretariatet.

USS har i 2022 arbeidet videre med forskningsprosjektet om dokumentasjon av ulvesonens samlede virkninger for lokalsamfunnene som den omfatter. Arbeidet med prosjektet videreføres i 2023.

Rettsaker om ulveforvaltningen

En del av USS' arbeid på rovdyr-feltet består av å delta i rettsaker om forvaltningen av ulv. Selv om disse sakene gjelder forvaltningen av ulv spesielt, dreier det seg om forståelsen og anvendelsen av de samme bestemmelsene som gjelder for forvaltningen av samtlige rovviltarter. Rettsakene er derfor prinsipielle, i tillegg til at de er viktige for de kommuner og lokalsamfunn som blir berørt av det enkelte uttak og den enkelte sak.

I 2022 har USS deltatt i følgende rettsaker om ulveforvaltningen:

USS partshjelper i Letjenna-saken for lagmannsretten

I juni 2021 avsa Oslo tingrett dom om at Klima- og miljødepartementets vedtak om lisensfelling av Letjenna-reviret i Åmot kommune i 2019 var ugyldig. USS var ikke partshjelper for tingretten, men erklærte partshjelp til støtte for staten i ankeforhandlingen for Borgarting lagmannsrett.

Ulv i Norge. Foto: Federico Di Dio Photography/Unsplash

Lagmannsretten avsa dom 6. juli 2022, og gav NOAH medhold i at vedtaket var ugyldig. Sentralt for lagmannsretten var at det i departementets begrunnelse for vedtaket ikke var påvist noen «merbelastninger» forbundet med reviret. Med slike «merbelastninger» etterlyser lagmannsretten konkrete ulemper knyttet til det enkelte revir, som ikke er en direkte og påregnelig konsekvens av at det skal være ulv i ulvesonen.

Slik USS ser det, er lagmannsrettens dom avsagt på grunnlag av feil rettsanvendelse. Lagmannsretten oppstiller en høyere terskel for uttak av ulv innenfor ulvesonen enn det er grunnlag for i rettskildene.

Ettersom vedtaket er hjemlet i samme bestemmelse i naturmangfoldloven som vedtaket som stod til prøve i Høyesterett i HR-2021-662-A (som gjaldt uttak utenfor ulvesonen), og med sammenfallende begrunnelse og vektning av hensyn, mener USS at vedtaket er gyldig. Dette er en konsekvens av at Høyesterett avklarte en rekke prinsipielle spørsmål i ulveforvaltningen – som har like stor betydning innenfor som utenfor ulvesonen.

USS partshjelper i Letjenna-saken for høyesterett

USS har etter lagmannsrettens dom erklært partshjelp også for Høyesterett. Saken er berammet til april 2023, og vil medføre en prinsipiell avklaring av viktige spørsmål knyttet til hva som er reglene for uttak av ulv innenfor ulvesonen.

USS partshjelper i i sak om midlertidig forføyning om lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen

Den 20. desember 2022 traff Klima- og miljødepartementet vedtak om å ta ut ulvene på norsk side i de tre grensereviene Juvberget, Ulvåa og Kockohonka gjennom lisensfelling. Tilsvarende vedtak ble etter hvert truffet av svenske myndigheter. NOAH, WWF og Foreningen våre rovdyr begjærte midlertidig forføyning for å få stansen uttaket. Oslo tingrett stanset jakten i beslutning 27. desember 2021.

USS involverte seg umiddelbart i saken og erklærte partshjelp til støtte for Staten i etterfølgende muntlige forhandlinger for tingretten i starten av januar 2022. Oslo tingrett avsa ny kjennelse 13. januar der fellingsforbudet ble opprettholdt. Staten anket umiddelbart, og USS erklærte samtidig partshjelp også i ankesaken. I Borgarting lagmannsrett kjennelse 3. februar 2023 fikk Staten (og USS) medhold i at vedtaket om lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen denne vinteren er lovlig. Lisensfelling ble deretter iverksatt umiddelbart.

Reinsdyr i Jotunheimen Nasjonalpark. Foto: Sébastien Goldberg/Unsplash

ARELSAKER

Helt siden oppstarten i 1996 har lokalt selvstyre i arealforvaltningen vært ett av USS sine viktigste arbeidsområder. USS følger den nasjonale debatten og rettsutviklingen tett.

Plan- og bygningsloven er helt sentral for hvilken grad av lokalt selvstyre som i praksis gjelder i arealsaker. Dette var et hovedtema på landsmøtet i april 2022, og var også tema for en egen parallellsesjon.

Gjennom 2022 har det kommet flere rapporter og utredninger til Kommunal- og distriktsdepartementet om forskjellige temaer knyttet til plan- og bygningslovgivningen. Sekretariatet holder seg løpende orientert om utviklingen på området. Det synes å være en tendens i utredningene at kommunene blir utpekt som syndebukk for det enkelte oppfatter som negative utslag av dagens praksis. USS må være oppmerksom på denne tendensen i tiden fremover.

FJELLOVEN

Et annet viktig sak for USS siden oppstarten, har vært større lokal forvaltningsmyndighet i verdifulle utmarksområder.

Statsallmenningslovutvalget avleverte høsten 2018 NOU 2018: 11 Ny fjellov, hvor det blant annet ble foreslått å slå sammen statsallmenningsloven av 1992 og fjellova av 1975 til en ny fjellov. Utvalget har videre foreslått at det skal være et felles fjellstyre for rettighetene som reguleres av fjellova og virkesretten (rett til uttak av trevirke) som reguleres i statsallmenningsloven. USS utarbeidet en omfattende høringsuttalelse til utvalgets rapport i 2019, hvor det særlig ble lagt vekt på at fjellstyret i fremtiden, i motsetning til forslaget fra utvalget, fremdeles må være et forvaltningsorgan, og ikke et privat rettssubjekt. USS etterlyste videre tiltak for å styrke kommunenes rolle i forvaltningen av statsallmenningene, slik det er forutsatt i mandatet for utvalget. USS fremhevet dessuten i høringsuttalelsen at den nye fjelloven også må gjelde i Nordland og Troms.

På landsmøtet i 2019 vedtok USS en resolusjon om at regjeringen snarest måtte følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 837 av 8. juni 2017 om å utrede om fjelloven kan gis samme anvendelse i Nordland og Troms som sør for Nordland grense. USS fulgte opp dette overfor departementet gjennom møter og utredninger, uten at det fikk forrang i saken.

USS har nylig vært i møte med Landbruks- og matministeren, sammen med bl.a. Norges Bondelag og Norges Fjellstyresamband vedrørende fjellovens anvendelse. USS vil arbeide videre med dette i 2023.

Fjellov-saken til Høyesterett:

Som følge av manglende politisk avklaring om Fjellovens anvendelse i Nordland og Troms, har det vært avholdt møter mellom kommunene og USS om en mulig rettslig avklaring gjennom domstolene.

I 2017 vedtok 11 kommuner i Nordland og Troms å oppnevne fjellstyret. Landbruks- og matdepartementet sendte som følge av dette brev til samtlige kommuner i Nordland og Troms om at departementet mente at det ikke var anledning til det. Kommunene Beiarn og Bardu vedtok deretter å gå til søksmål mot staten og Statskog med krav om at fjelloven også gjelder i Nordland og Troms. USS har erklært partshjelp til støtte for kommunene.

Staten og Statskog påsto saken avvist fordi staten mener at kommuner ikke har rettslig interesse i å saksøke staten. Etter at tingretten avviste søksmålet, kom Hålogaland lagmannsrett i avgjørelse 7. februar 2022 til at søksmålet fremmes for så vidt gjelder påstanden om at fjellova kommer til anvendelse for opprinnelig statsgrunn i Beiarn og Bardu. Kjennelsen er anket til Høyesterett. Høyesteretts ankeutvalg har besluttet at saken skal behandles i avdeling. Spørsmålet om kommunene har rettslig interesse i søksmålet mot staten er berammet til 3. og 4 mai 2023.

HØRINGER

USS avgir høringsuttalelser i saker som berører våre saksområder. USS har også inngitt uttalelse til en rekke representantforslag, og deltatt på høringer i Stortinget i flere aktuelle saker, bl.a. i flere stortingskomiteer i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet.

Gjennom Naturressurskommunene samordner USS og de øvrige organisasjonene arbeidet med å inngi høringsssvar. Mange høringer gjelder temaer som er viktige for flere av organisasjonene, og gjennom å samordne uttalelsene opptrer kommuneorganisasjonene mer koordinert, det blir ressurser til både arbeidet med uttalelsene og annet arbeid, i tillegg til at uttalelsene får den tyngden som ligger i at de blir avgitt på vegne av mer enn 220 kommuner. Gjennom 2022 har Naturressurskommunene avgitt en rekke høringsuttalelser, hvor USS' perspektivet er godt ivaretatt. I tillegg har USS avgitt særskilt uttalelse i bl.a. følgende høringer:

NOU 2022: 8 NY MINERALLOV

USS avgav høringsuttalelse til minerallovutvalgets utredning og forslag (NOU 2022: 8) 11. oktober 2022. Høringsuttalelsen ble avgitt på vegne av både USS og underutvalget Mineralkommunene.

Minerallovutvalgets forslag innebar en helt ny, helhetlig lov om mineralvirksomhet. USS støttet dette forslaget i uttalelsen, i tillegg til en rekke andre overordnede vurderinger og forslag fra utvalget.

Imidlertid var USS kritisk til mange av forslagene og vurderingene som angår forholdet til kommunene spesielt. Dette gjelder blant annet forslaget om at Direktoratet for mineralforvaltning skal få myndighet til å treffe vedtak om dispensasjon fra kommunale arealplaner mv. og forslaget om lemping av terskelen for å treffe vedtak om statlig arealplan. I tillegg var USS kritisk til forslaget om å gi direktoratet myndighet til å tillate motorferdsel i utmark – en myndighet som i dag ligger til kommunene.

I tillegg til kritikken mot flere av forslagene som utvalget fremmet, kom USS i uttalelsen med kritikk mot at utvalget ikke fremmet forslag som ville ha vært viktig både for kommunene, mineralnæringen og det grønne skiftet; herunder tidligere involvering av kommunene, rett til kostnadsdekning for kommunene i forbindelse med saker om mineralutvinning, et beskatningsregime som sikrer at kommunene får en andel av verdien fra mineralvirksomhet, samt eierskapsregler

Jente Fosserfall. Foto: Felipe Alves/Pexels

NOU 2022: 10 – INNTEKTSSYSTEMET FOR KOMMUNENE

I september ble inntektssystemutvalgets utredning, NOU 2022: 10 – Inntektssystemet for kommunene, lagt ut til høring. Utredningen tar for seg hele det kommunale inntektssystemet og er svært viktig for kommunene.

Naturressurskommunene innga en omfattende høringsuttalelse 8. november 2022. I uttalelsen rettes det kraftig kritikk mot utvalgets forslag om å utjevne vertskommunenes inntekter fra naturressursutnyttelse.

I tillegg inngav USS v/underutvalget Hyttekommunene en egen uttalelse 16. desember 2022 om hyttekommunenes interesse i en mer rettferdig finansiering av kommunesektoren. Bakgrunnen er at mange kommuner i perioder har et vesentlig høyere innbyggertall som følge av at flere og flere oppholder seg stadig mer på hytta, og også at mange fritidsboere har rett til tjenester mv. fra hyttekommunen.

Utsiktspunkt. Foto: Nikita Kachanovsky/Unsplash

AKTUELLE MØTER

LANDSMØTE 21.-22. APRIL 2022

Landsmøtet i USS 2022 ble avholdt 21.–22. april på Hell i Stjørdal. Mer enn 130 representanter fra medlemskommunene deltok.

På programmet stod bl.a.:

- Innlegg om Regjeringens syn på det grønne skiftet og distriktskommunene, v/statssekretær i Klima- og miljødepartementet Aleksander Øren Heen.
- Debatt om «Det lokale selvstyret sett fra KSS og sett fra USS», der KS var representert ved Helge Eide.
- Parallellsesjoner: rovvilt, motorferdsel i utmark og plan- og bygningsloven.
- Innlegg om «Mineraler og arealplanlegging» v/Norges geologiske undersøkelse.
- Første kåring av «Beste bærekraftige hyttekommune».
- Vanlige landsmøte-saker.

På landsmøtet vedtok USS også følgende resolusjon:

Landsmøtets resolusjon 2022

Vedtatt på landsmøte i Utmarkskommunenes Sammenslutning 22. april 2022.

Det grønne skiftet trenger kommunesektorens bidrag

FNs klimapanel etterlyser i sin tredje delrapport en raskere omstilling til lavutslippssamfunnet. Det vil kreve en offensiv satsing på grønne næringer, mer fornybar energi og rekordhøye investeringer i kraftnettet.

Norge er Europas største vannkraftprodusent, og i mer enn hundre år har vår stolte vannkraftshistorie vist hvordan storsamfunnet, industrien og berørte lokalsamfunn har løftet i flokk. Det er USS syn at dette trekantsamarbeidet bør tjene som mønster for gjennomføringen av det grønne skiftet. Det vil kreve store investeringer både av kapital og natur, samtidig som tap av naturmangfold må minimaliseres. Kommunene er nærmest til å foreta nødvendige avveininger mellom målet om reduserte CO₂-utslipp og endringer i lokalt naturmangfold.

USS ser positivt på Stortingets vedtak om å gjeninnføre plan- og bygningsloven i vindkraftsaker og varselet om innføring av et skatte- og avgiftsregime for vindkraft inspirert av vannkraftregimet. Både industrien, kraftbransjen og en samlet kommunesektor anser det som et grunnleggende rettferdskrav at de lokalsamfunn som avstår sine naturverdier beholder deler av den naturbaserte verdiskapingen.

Landsmøtet ber staten se på kommunene som partnere i gjennomføringen av det grønne skiftet. Partnerskapstanken vil gi grunnlag for et samlet løft mot lavutslippssamfunnet. Som ledd i tilretteleggingen etterlyser landsmøtet større tempo i etableringen av et fremtidsrettet vindkraftregime. Regjeringen bør senest i statsbudsjettet for 2023 legge frem forslag til gjeninnføring av plan- og bygningsloven i vindkraftsaker og fremme forslag om en naturressursskatt på 2 øre/kWh.

Regjeringen må omsette Hurdalsplattformens ord til konkret handling

I Hurdalplattformen står det at regjeringen vil «(...) sikre lokalsamfunn innflytelse over egne naturressurser som stilles til rådighet for verdiskaping, og at lokalsamfunn og fellesskapet får en rettferdig del av verdiene som skapes». Det er tilføydd at lokalsamfunn som stiller sine naturressurser til disposisjon for utbygging, skal få «mer igjen for det».

Landsmøtet ser positivt på regjeringens uttrykte vilje. Det pågår en rekke politiske og administrative prosesser hvor denne viljen bør omdannes til konkrete regler, som eksempel:

·Etableringen av nytt vindkraftregime

- Tilpasninger i vannkraftregimet som ledd i det grønne skiftet
- Innføring av et mineralutvinningsregime etter mønster fra vannkraften
- Oppfølgingen av inntektssystemutvalgets utredning
- Oppfølging av skatteutvalgets utredning om prinsipper for beskatning av bruk av natur

Staten må etterleve Høyesteretts storkammer-dom i Fosen-saken

Høyesterett i storkammer fant 11. oktober 2021 OEDs vedtak om konsesjon for to vindkraftverk på Fosen ugyldig fordi vedtaket er i strid med rettighetene til to reindriftssidaer og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter art. 27. Konvensjonen verner samenes rett til reindrift som ledd i deres kulturutøvelse, og Høyesterett fant at utbyggingen har vesentlig negativ effekt på muligheten for reindrift i området.

Landsmøtet finner det oppsiktsvekkende at vindkraftanleggets drift har pågått uendret i mer enn seks måneder etter dommen. Det er egnet til å undergrave den grunnleggende respekten for rettsstaten når staten selv etter en fellende dom i Høyesterett ennå ikke har truffet nødvendige tiltak for å etterleve avgjørelsen. Landsmøtet ber olje- og energiministeren straks iverksette nødvendige tiltak i samråd med reindriften.

Regjeringen må følge opp Hurdalsplattformen og Stortingets vedtatte rovviltpolitikk

I regjeringserklæringen fremgår det at «det skal føres en mer restriktiv rovdyrpolitikk», og at de regionale rovviltnemndenes rolle skal styrkes ved at det «skal legges avgjørende vekt på nemndenes avgjørelser». Videre fremgår det at bestandsmålene skal følges opp, og at kvoter for lisensfelling skal tas ut i samsvar med vedtak – herunder gjennom mer effektiv lisensjakt på jerv. I tillegg fremgår det at regjeringen skal utrede en reduksjon av gjeldende bestandsmål for ulv og bjørn, og at intervallmål skal fjernes, og at det skal gjennomføres bedre og sikrere telling av rovvilt.

- Landsmøtet forventer at Regjeringen snart følger opp regjeringsplattformen om rovdyrpolitikk.
- Landsmøtet ber Regjeringen etablere et regime for forvaltning av ørn.
- Landsmøtet mener at dagens praksis når det gjelder tidspunkt for vedtak om lisensfelling av rovvilt er uholdbar. Stansingen av årets lisensfelling av ulv underbygger dette. Det er nødvendig med tidligere vedtak slik at forsøk på trenering i domstolene ikke medfører at forvaltningsordningen uthules.
- Landsmøtet forventer videre at Regjeringen sørger for en raskere behandling av saker om skadefelling og ekstraordinære uttak av rovvilt.

USS vil bidra til en mer balansert, fakta- og kunnskapsbasert hyttepolitikk

Som en konsekvens av pandemien har bruk, omsetning og bygging av fritidsboliger hatt en relativt stor økning de siste to årene. Dette har ført til økt oppmerksomhet om ulike samfunnsperspektiver knyttet til det norske hyttefenomenet, status og fremtidig utvikling av dette.

USS tar ikke stilling til mer eller mindre utbygging, men er opptatt av at kommunenes fremste verktøy for ivaretaging av lokal råderett, plan- og bygningsloven, ikke svekkes med statlige planretningslinjer og regionale planer. For mange av USS' medlemskommuner bidrar deltidsinnbyggerne våre sterkt til levende lokalsamfunn, spredt bosetning, sysselsetting og er en reell moturbaniseringskraft. Fritidsboligene brukes stadig mer utenom ferier og helger i og med økt mobilitet og digital kommunikasjon, slik at de i realiteten er å regne for deltidsboliger. Mange utmarkskommuner har negativ folketallsutvikling. Deltidsinnbyggerne bidrar til et betydelig høyere brukertall av både private og offentlige tjenester enn innbyggertallet i kommunen tilsier. Samtidig motvirkes fremmedgjøringen mellom bygd og by i og med kultur- og kunnskapsutveksling.

Det er landsmøtets syn at debatten rundt hyttebygging og deltidsboliger er for unyansert. Det er behov for en bredere kunnskapsinnhenting hvor også alternativ bruk av folks fritid for eksempel til sydenreiser vurderes opp mot klimakrisen og naturkrisen. På samme måte bør de helsemessige og distriktspolitiske perspektiver av hytter og deltidsboliger kartlegges i en sammenligning med alternativ fritidsbruk. FNs bærekraftsmål bør være styrende for all samfunnsutvikling, og våre hyttetradisjoner bør vurderes innenfor rammene av bærekraftsmålene

Uss landsmøte 2022. Foto: USS

REGIONMØTER

Landsstyret ønsker å gjennomføre digitale regionmøter, der kommunene i regionen møter USS og blir orientert om aktuelle saker for organisasjonen, men særlig oppmerksomhet på det som er mest relevant for kommunene som deltar.

I 2022 ble det avholdt ett slikt møte, med kommuner i Nordland, Troms og Finnmark. Det var mange deltakere, og en positiv erfaring. Landsstyret ønsker at det avholdes flere slike møter i 2023.

LANDSSTYRETS SOMMERMØTE I TINN KOMMUNE, VESTFOLD OG TELEMAR

I 2022 inviterte ordfører Steinar Bergsland landsstyret til sommermøte på Rjukan. I løpet av to tettepakke dager i midten av september, fikk landsstyret innimellom behandlingen av organisasjonssakene blant annet oppleve Gaustabanen og «Top secret dining», et meget kreativt og spennende middagskonsept i den gamle lytte- og sendesalen på Gaustatoppen. Landsstyret fikk også omvisning på Skinnarbu Nasjonalparksenter, som er samarbeidspartner med og samlokalisert med Norsk Villreinsenter Sør. I tillegg fikk landsstyret en uforglemmelig opplevelse ved å gå siste del av angrepsruta for tungtvannsabotasje, med et besøk i tungtvannskjelleren på Vemork avslutningsvis. Landsstyret fikk innblikk i lokalt næringsliv, industriutvikling, hytteutbygging og ikke minst i den spennende historien som finnes på Rjukan – som ble innskrevet på UNESCO verdensarvliste i 2015.

Landsstyret på sommermøte i Tinn kommune. Foto: USS

VIKTIGE SAMARBEIDSPARTNERE

NATURRESSURSKOMMUNENE

Som alle andre interesseorganisasjoner er det også for USS viktig å samle forståelse og oppslutning fra andre miljøer om aktuelle saker. Grunnsteinen i USS sitt arbeid – lokal råderett over egne ressurser – er fundamental for et levende lokaldemokrati, også på andre saksområder. Av den grunn har USS sammen med «likesinnede» etablert en felles overbygning for kommuneorganisasjoner med oppgave å forvalte egne naturressurser til beste for sine lokalsamfunn. Gjennom paraplyorganisasjonen Naturressurskommunene fremmer kommuner med store energiresurser, industrivirksomhet og verdifulle utmarksområder i fellesskap sine syn på hvorledes den lokale råderetten best kan ivaretas, både overfor næringsliv, statlige og fylkeskommunale forvaltningsorganer og andre interesseorganisasjoner.

SAMARBEIDET MED KS

Alle medlemskommuner i USS er også medlemmer av KS. Kommunale interesser i utmarksforvaltning i vid forstand ivaretas best i fellesskap, og de to organisasjonene har i mange år jobbet mot samme mål med utgangspunkt i en samarbeidsavtale. Arbeidet for å sikre og styrke den lokale råderetten i naturressursforvaltningen er viktig for begge organisasjoner, og KS sin bredde kombinert med USS sin spisskompetanse har hatt stor betydning.

Naturressurskommunene på Arendalsøya 2022. Foto: Naturressurskommunene

TIL USS LANDSMØTEFEST 21.4.2022

Mel.: "Flickorna i Småland"

Vi samlet er til fest i Stjørdal, landsmøte i USS
vi nerder nesten blir på utmarkspolitik og juss:
når rovdyr, skuterkjøring, hytter, vern av fjell og fjord
det drøftes vidt og bredt for bærekraft av Moder Jord,
Når Stein Erik snakker munnen tørr om Castberg, ulv og skatt,
og Caroline Duracell, hun jobber dag og natt
Stolte USS'er er vi alle, røde, gule, grønne, blå
for utmarksfellesskap gir kraft, det kan du stole på!

Det var i nitten-nitti-seks at USS ble etablert,
lokaldemokrati og råderett var litt parkert,
men førte staute ordførere valgte å stå opp,
"vi revdiltere ikkje er, vi samler oss i tropp"
Sammen juss og politikk er sterke og kan flytte fjell,
i utmarkspolitikken USS får flere ting på stell
snart i hundre er vi, fyller nesten halve Norges land
at USS er topp for bygd og by, det skjønne alle kan.

Når tellinga av ulv og jerv og gaupe, bjørn og ørn,
syns ute av kontroll, da USS trer til og tar en tørn
vi land og rike reiser rundt, på møter stiller opp
og SNO og Rovdata syn's selvsagt vi er topp!
Og når noen sier hyttebygging det er noe herk
vi KDD besøker - politikk og embetsverk,
ingen slipper unna hva de lovet har i øst og vest
den som har skoen på, vet hvor den trykker allermest!

Om alle gode ord om USS sku' med i denne sang,
da tror vi nok at den for stemmen kunne bli for lang.
så derfor nå vi reiser oss og hever høyt vårt glass,
en skål for konge, fedreland og USS er på sin plass!
Lenge-lenge leve USS, HIPP-HIPP-HIPP-HIPP-HURRA og SKÅL,
nå alle her skal hjelpe å få festen her i mål,
Stolte USS'er er vi alle, røde, gule, grønne, blå
for utmarksfellesskap gir kraft, det kan du stole på!

Landsstyret

ORGANISASJONSSAKER

INFORMASJONSVIRKSOMHET

Det meste av USS sin informasjonsvirksomhet – både eksternt og overfor medlemskommunene – skjer på våre hjemmesider: www.utmark.no. På hjemmesidene oppdateres faglige artikler om USS-relevante tema, hvorav deler av fagartiklene er forbeholdt USS sine medlemskommuner på egne medlemsider.

Det ble i 2022 publisert 45 USS-nytt om aktuelle nyheter og temaer. På hjemmesidene har også USS en nyhetsfeed som formidler dagens aktuelle mediasaker som berører forvaltning av utmarksressurser. USS-nytt og annen informasjon om aktuelle saker blir også publisert på vår Facebook profil.

MEDLEMSKOMMUNENE

Det bærende grunnlaget for USS sin virksomhet og gjennomslagskraft er medlemskommunene. Organisasjonens mulighet for å nå frem i aktuelle saker avhenger av en bred oppslutning fra kommuner med berørte utmarksområder.

Organisasjonen har hatt følgende medlemmer i 2022:

Agder	Bygland, Bykle, Kvinesdal, Sirdal, Valle, Åmli, Åseral
Innlandet	Alvdal, Dovre, Eidskog, Elverum, Engerdal, Folldal, Grue, Kongsvinger, Lesja, Lom, Nord-Fron, Os, Rendalen, Ringebu, Ringsaker, Sel, Skjåk, Stor-Elvdal, Sør-Fron, Tolga, Trysil, Tynset, Vestre Slidre, Vågå, Våler i Solør, Åmot, Åsnes
Møre og Romsdal	Fjord, Molde, Rauma, Sunndal, Vanylven
Nordland	Beiarn, Fauske, Gildeskål, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Narvik, Rana, Saltdal, Sørfold, Vefsn
Rogaland	Hjelmeland, Sokndal, Suldal
Troms og Finnmark	Bardu, Hammerfest, Kårsjøhøka Karasjøk, Kautokeino, Målselv, Nordkapp, Sør-Varanger
Trøndelag	Grong, Inderøy, Lierne, Meråker, Namsskogan, Oppdal, Rennebu, Røros, Røyrvik, Selbu, Snåsa, Tydal, Verdal, Åfjord
Vestfold og Telemark	Hjartdal, Nome, Tinn, Tokke, Vinje
Vestland	Eidsfjord, Luster, Lærdal, Ullensvang, Ulvik, Vik
Viken	Aurskog-Høland, Enebakk, Flå, Gol, Hemsedal, Hol, Indre Østfold, Marker, Nøre og Uvdal, Rakkestad, Ringerike, Rollag, Sigdal, Våler i Østfold, Ål

LANDSMØTET

I april 2022 ble USS landsmøte arrangert i Stjørdal, Trondheim. Det var ca. 120 deltakere hvor 59 medlemskommuner som var representert.

LANDSSTYRET

Landsstyret har følgende sammensetning etter valget på jubileumslandsmøtet:

Leder	Hanne Alstrup Velure	92 43 21 00	Hanne.velure@utmark.no
Agder	Ordfører Steinar Kyrvestad, Valle	90 10 19 46	Steinar.kyrvestad@valle.kommune.no
	Ordfører Inger Lise Lund Stulien, Åseral	45 90 66 31	Inger.lise.lund.stulien@aseral.kommune.no
	Ordfører Sigbjørn Fossdal, Bygland (1. vara)	91 54 78 15	Sigbjorn.fossdal@bygland.kommune.no
	Ordfører Jonny Liland, Sirdal (2. vara)	38 37 90 12	Jonny.liland@sirdal.kommune.no
	Ordfører Jon Rolf Næss, Bykle (3. vara)	92 83 45 67	Jon.rolf.naess@bykle.kommune.no
Innlandet	Ordfører Linda Døsen, Rendalen	45 63 39 27	linda.dosen@rendalen.kommune.no
	Fsk.medlem Lars Kvissel, Vestre Slidre	95 13 29 10	Lars.kvissel@vestreslidre.kommune.no
	Varaordfører Kristin Teigen, Ringebu (1. vara)	90 67 42 43	Kristin.teigen@ringebu.kommune.no
	Fsk.medlem Espen Fjeldbu, Eidskog (2. vara)	62 83 70 00	Espen.fjeldbu@folkevalgt.eidskog.no
	Fsk.medlem Berit Haveråen, Eidskog (3. vara)	90 88 51 37	berithaveraen@hotmail.com
Møre og Romsdal	Fsk.medlem Torbjørn Rødstøl, Rauma	92 80 49 72	roedstol@online.no
	Ordfører Lena Landsverk Sande, Vanylven	45 22 71 68	Lena.landsverk.sande@vanylven.kommune.no
	Ordfører Yvonne Wold, Rauma (1. vara)	90 81 27 20	yvonne.wold@rauma.kommune.no
	Ordfører Eva Hove, Fjord (2. vara)	41 86 78 01	Eva.hove@fjord.kommune.no
	Fsk.medlem Per Magnus Berdal, Fjord (3. vara)	70 25 7510	berdalga@online.no
Nordland	Ordfører Rune Berg, Saltdal	99 46 20 57	Rune.berg@saltdal.kommune.no
	Ordfører Ellen Schjølberg	41 59 64 90	Ellen.schjolberg@grane.kommune.no
	Ordfører Bjørn Pedersen, Gildeskål (1. vara)	97 07 40 94	ordforer@gildeskål.kommune.no
	Kst.medlem Tone M Røreng, Vefsn (2. vara)	95 48 32 18	tone.roreng@gmail.com
	Ordfører Harald Lie, Hattfjelldal (3. vara)	97 51 09 56	harald.lie@hattfjelldal.kommune.no
Rogaland	Ordfører Bjørn Laugaland, Hjelmeland	40 43 90 10	Bjorn.laugaland@hjelmeland.kommune.no
	Fsk.medlem Kari Vaage Gjuvsland, Suldal	97 75 78 49	kari.vaage.gjuvsland@suldal.kommune.no
	Ordfører Jonas Andersen Sayed, Sokndal (1. vara)	46 96 15 90	jsa@sokndal.kommune.no
	Fsk.medlem Øyvind Tveitane Lovra, Suldal (2. vara)	91 81 54 89	øyvind.lovra.tveitane@suldal.kommune.no
	Varaordfører Anita Riskedal, Hjelmeland (3. vara)	95 05 87 19	anita.husoy.riskedal@hjelmeland.kommune.no
Troms og Finnmark	Varaordfører Rikke Håkstad, Bardu	45 05 30 00	rhaa@sp.no
	Varaordfører John Nystad, Karasjok	92 07 97 30	John.nystad@karasjok.kommune.no
	Varaordfører Tor Mikkola, Nordkapp (1. vara)	97 13 08 83	Tor.mikkola@nordkapp.kommune.no
	Kst.emedlem Elin Mathisen, Sør-Varanger (2. vara)	90 69 84 85	emh@svk.no
	Varaordfører Martin Nymo, Målselv (3. vara)	90 10 39 98	martin.nymo@aleris.no
Trøndelag	Ordfører Ole Morten Balstad, Selbu	995 27 920	ole.morten.balstad@selbu.kommune.no
	Fsk. Medlem Kari Anita Furunes, Meråker	958 48 556	karfu@trondelagfylke.no
	Ordfører Bente Estil, Lierne (1. vara)	48 25 46 74	bente.estil@lierne.kommune.no
	Ordfører Arnt Einar Bardal, Snåsa (2. vara)	91 79 04 09	arnt.bardal@snasa.kommune.no
	Varaordfører Elisabeth Hals, Oppdal (3. vara)	90 07 40 92	elisabeth.hals@oppdal.kommune.no

Vestfold og Telemark	Ordfører Steinar Bergsland, Tinn	40 40 25 13	steinar.bergsland@tinn.kommune.no
	Ordfører Bjørg Tveito Lundefaret, Nome	91 35 17 48	bjorg.tveito.lundefaret@nome.kommune.no
	Varaordfører Benedikte Nes, Tokke (1. vara)	93 43 97 12	no benedikte.nes@tokke.kommune.no
	Fsk. Medlem Nils Ole Lien, Vinje (2. vara)	95 92 20 68	nol.sp@vinje.kommune.no
	Varaordfører Anders Hjelseth, Nome (3. vara)	90 97 41 17	ahje@online.no
Vestland	Ordfører Ivar Kvalen, Luster	951 91 829	ivar.kvalen@luster.kommune.no
	Fsk.medlem Eirin Sandstå Kvale, Eidfjord	97 96 21 31	eirin_sandstaa@hotmail.com
	Kst. medlem Hildegunn Espe, Ullensvang (1. vara)	97 56 86 50	hoespe@online.no
	Fsk, medlem Marianne Bugge, Luster (2. vara)	91 53 27 84	mannemi73@gmail.com
	Ordfører Anders Vatle, Eidfjord (3. vara)	95 23 16 97	anders.vatle@eidfjord.kommune.no
Viken	Fsk.medlem Tor Egil Buøen, Flå	91 19 96 37	tor.egil.buoen@flaa.kommune.no
	Varaordf. Kathrine H. Hansen, Indre Østfold	95 06 79 94	kathrine.hansen@politiker.iok.no
	Ordfører Anne Kristine Normann, Sigdal (1. vara)	91 76 61 87	tine.norman@sigdal.kommune.no
	Varaordf. Tonje Anderson Olsen, Enebakk (2. vara)	95 06 79 94	olsen.tonjeanderson@gmail.com
	Ordfører Kirsten Orebråten, Ringerike (3. vara)	91 17 23 00	kirsten.orebraten@ringerike.kommune.no

Vi takker avtroppende medlemmer:

Kjersti Nythe Nilsen, Viken

ARBEIDSUTVALGET

Arbeidsutvalget har hatt følgende sammensetning:

Leder Hanne Alstrup Velure	
Nestleder Bjørn Laugaland, Hjelmeland	Rogaland
Rikke Håkstad, Bardu	Troms og Finnmark
Linda Døsen, Rendalen	Innlandet
Lena Landsverk Sande, Vanylven	Møre og Romsdal

Minneord

Nestleder i USS Bjørn Laugaland gikk bort 17. desember 2022 etter måneder med kreftsykdom. Som nestleder var Bjørn støttende, omsorgsfull og alltid tilstedeværende og bidro med viktig kunnskap. Bjørn vil bli husket som en bauta - stødig, real, alltid med en kvikk replikk og godt humør. Han sto opp for de lokaldemokratiske verdiene og var også leder for USS-utvalget, Mineralkommunene.

Hvil i fred, Bjørn.

VALGKOMITÉ

Hans Petter Thorbjørnsen, Ulvik (valgt for tre år i 2022)

Terje Wikstrøm, Hammerfest (valgt for tre år i 2020)

Erik Unaas, Indre Østfold (valgt for tre år i 2021)

Vi takker avtroppende medlemmer:

Solfrid Borge, Ullensvang

MINERALKOMMUNENE

Mineralkommunene ble reetablert som et underutvalg i USS i 2020, og består av følgende medlemmer:

Bjørn Laugaland, ordfører i Hjelmeland kommune, leder

Rogaland

Björg Tveito Lundefaret, ordfører i Nome kommune

Vestfold og Telemark

Ronny Borge, varaordfører i Fauske kommuner

Nordland

Lena Landsverk Sande, ordfører i Vanylven kommune

Møre og Romsdal

Hanne Alstrup Velure, leder USS

HYTTEKOMMUNENE

Hyttekommunene ble etablert som et nytt underutvalg i USS i 2021. Hyttekommunene består av følgende medlemmer:

Tine Normann, ordfører i Sigdal kommune, leder

Viken

Steinar Kyrvestad, ordfører i Valle kommune

Agder

Geir Arild Espnes, ordfører i Oppdal kommune

Trøndelag

Bengt Halvard Odden, ordfører i Hjartdal kommune

Vestfold og Telemark

Hanne Alstrup Velure, leder USS

SEKRETARIATET

USS sekretariat har fra stiftelsen ligget til advokatene Caroline Lund og Stein Erik Stinessen. De to advokatene er partnere i Advokatfirmaet Lund & Co DA.

Advokatfirmaet Lund & Co DA – www.lundogco.no – er et privatpraktiserende advokatfirma som har spesialisert seg på blant annet energi, miljø og naturressursrett, fast eiendoms rettsforhold, og forvaltningsrett.

Lund & Co DA har for tiden 34 medarbeidere, og flere av firmaets advokater og advokatfullmektiger bistår i arbeidet for USS. I 2022 har sekretariats arbeidet i hovedsak vært utført av advokatene Stein Erik Stinessen, Caroline Lund, Chirsti Erichsen Hurlen og Espen A. Volden. Den daglige medlemskontakten har vært ivaretatt av administrasjonen ved Marte Enger og Inger Lund.

RESULTATREGNSKAP pr. 31.12.

	Note	2022	2021
DRIFTSINTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Inntekter	1	4 910 706	5 165 780
Annen driftsinntekt		45 000	
Sum driftsinntekter		4 910 706	5 165 780
Driftskostnader			
Lønnskostnad	2	578 342	696 842
Avskrivning på varige driftsmidler	3	36 222	19 470
Annen driftskostnad	2,4	4 585 468	5 155 216
Sum driftskostnader		5 200 033	5 871 528
DRIFTSRESULTAT		(244 327)	(705 748)
FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		18	4
Sum finansinntekter		18	4
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		194	122
Sum finanskostnader		194	122
NETTO FINANSPOSTER		(176)	(118)
ORDINÆRT RESULTAT		(244 503)	(705 866)
ÅRSRESULTAT		(244 503)	(705 866)
OVERFØRINGER OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital	5	(244 503)	(705 866)
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		(244 503)	(705 866)

BALANSE pr. 31.12.

	Note	2022	2021
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Konsesjoner, patenter, lisenser o.l.	3	113 946	147 300
Sum immaterielle eiendeler		113 946	147 300
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	3	22 936	0
Sum varige driftsmidler		22 936	0
SUM ANLEGGSMIDLER		136 882	147 300
OMLØPSMIDLER			
Filmprosjekt			
Fordringer			
Kundefordringer		46 500	78 288
Andre fordringer	6	169 572	215 763
Sum fordringer		216 072	294 051
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7	230 362	1 940 256
SUM OMLØPSMIDLER		446 434	2 234 307
SUM EIENDELER		538 316	2 381 607
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	5	235 450	479 953
Sum opptjent egenkapital		235 450	479 953
SUM EGENKAPITAL		235 450	479 953
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		326 715	1 679 844
Skyldig offentlige avgifter		21 151	55 040
Annen kortsiktig gjeld		0	166 770
SUM KORTSIKTIG GJELD		347 866	1 901 654
SUM GJELD		347 866	1 901 654
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		583 316	2 381 607

NOTER 2021

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Selskapet har videre fulgt relevante bestemmelser i Norsk Regnskaps Standard utarbeidet av Norsk Regnskaps Stiftelse.

De regnskapsprinsipper som er gjengitt i regnskapslovens kapittel 4 om grunnleggende prinsipper og god regnskapsskikk og kapittel 5 om vurderingsregler er ikke gjengitt i denne innledende noten om regnskapsprinsipper dersom det ikke foreligger forhold ved regnskapsposten eller prinsippene og vurderingsreglene som fordrer en presisering (valgadgang mv).

Unntaksreglene i regnskapsloven for små foretak er anvendt der annet ikke er angitt spesielt.

PRESISERINGER MHT REGNSKAPSPRINSIPPER Anleggsmidler

Lineære avskrivninger over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid er lagt til grunn ved beregning av avskrivningsbeløp.

Inntektsføring

Inntektsføring av medlemskontingenter skjer ved årlig fakturering. Seminaravgifter inntektsføres ved fakturering i det år seminarene avholdes. Korresponderende utgifter til seminarene finnes under Annen driftskostnad.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er ikke pliktig å tegne pensjonsavtale.

NOTE 1 - INNTEKTER

	2022	2021
Seminaravgift, avgiftspliktig.	22 800	2 400
Medlemskontingent, avgiftsplikt.	4 455 000	4 500 000
Landsmøte, høy sats	221 887	255 870
Landsmøte, lav sats	211 019	390 672
Salgsinntekt, avgiftsfri	0	16 838
Periodisert medlemskontingent	45 000	
Sum Inntekter	4 955 706	5 165 780

Medlemskontingenten er USS hovedinntektskilde, og utgjør kr. 45.000 pr. medlemskommune.

Landsmøte. Inntektene her stammer fra deltakeravgift fra medlemskommunene på USS landsmøte. Inntektene motsvares av utgifter som er henført under USS organisasjonskostnader.

NOTE 2 - LØNSKOSTNAD

Selskapet har hatt 0 årsverk i regnskapsåret.

Spesifikasjon av lønnskostnader	2022	2021
Lønn	504 888	609 400
Arbeidsgiveravgift	71 560	86 167
Andre lønnsrelaterte ytelser	1 895	1 275
Totalt	578 342	696 842

Ytelser til ledende personer og revisor

	2022
Styreleder	100 000
Styreleder, frikjøp	125 000
Styremedlemmer	255 000
Revisjonshonorar, som består av:	
Revisjon	20 500
Samlet honorar til revisor	20 500

NOTE 3 - AVSKRIVNING PÅ VARIGE DRIFTSMIDLER

	Konsesjoner, patenter, lisenser o.l.	Driftsløsøre inventar, verktøy, kontorm.	Sum
Anskaffelseskost pr. 1/1	166 770	0	166 770
+ Tilgang	0	25 804	25 804
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31/12	166 770	25 804	192 574
Akk. av/nedskr. pr 1/1	19 470	0	19 470
+ Ordinære avskrivninger	33 354	2 868	36 222
+ Avskr. på oppskrivning	0	0	0
Tilbakeført avskrivning	0	0	0
+ Ekstraord nedskrivninger	0	0	0
Akk. av/nedskr. pr. 31/12	52 824	2 868	55 692
Balanseført verdi pr 31/12	113 946	22 936	136 882
Prosentats for ord.avskr	20-20	33-33	

NOTE 4 - ANNEN DRIFTSKOSTNAD

I denne posten ligger bl. a. utgifter i forbindelse med landsmøtet, alle landsstyremøter, arbeidsutvalgsmøter og seminarer, samt utgifter til sekreteriat, juridisk bistand, trykking, data mv.

NOTE 5 - ANNEN EGENKAPITAL

	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 1.1.	479 953	479 953
Tilført fra årsresultat	0	0
Årets underskudd	(244 503)	(244 503)
Andre transaksjoner:	0	0
Pr 31.12.	235 450	235 450

NOTE 6 - ANDRE FORDRINGER

	2022	2021
Andre kortsiktige fordringer	39 570	0
Andre forskuddbetalte kostnader	3 691	0
Oppgjørskonto merverdiavgift	126 311	215 763
Sum Andre fordringer	169 572	215 763

NOTE 7 - BANKINNSKULD, KONTANTER O.L.

Skattetrekkinnskudd utgjør pr 31.12.2022 kr 21 379 og utgjorde pr 31.12.2021 kr 46 723.

REVISJONSBERETNING

PKF ReVisjon AS

Revisjon &
rådgivning

Til landsmøtet i
Utmarkskommunenes Sammenslutning

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR 2022

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Utmarkskommunenes Sammenslutning som viser et underskudd på kr. 244 503. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter årsmeldingen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar, på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 13. mars 2023

PKF REVISJON AS

Rolf Arentz-Hansen
statsautorisert revisor

BUDSJETT

	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
DRIFTSINNEKTER			
Inntekter	5 391 000	5 179 000	4 955 706
Sum driftsinntekter	5 391 000	5 179 000	4 955 706
DRIFTSKOSTNADER			
Lønnskostnad	595 000	590 000	578 342
Annen driftskostnad	4 627 000	4 479 000	4 585 468
Sum driftskostnader	5 222 000	5 069 000	5 200 033
DRIFTSRESULTAT	169 000	110 000	(244 327)
FINANSINNEKTER OG -KOSTNADER			
Finansinntekter	100	100	18
Finanskostnader			194
Sum finansposter	100	100	(176)
RESULTAT	169 100	110 100	(244 503)

Hovedøya. Foto: Linnea Sandbakk, Unsplash.

«Utmarkskommunenes Sammenslutning skal arbeide for å fremme medlemskommunenes interesser i utmarksspørsmål av enhver karakter. Utmarkskommunenes Sammenslutning skal søke å styrke det lokale selvstyret i saker om forvaltning av utmark og bedre samspillet mellom hensynet til natur- og miljøvern og lokal næringsutvikling. Utmarkskommunenes Sammenslutnings arbeid skal skje innenfor de rammer en bærekraftig utvikling og livskraftige lokalsamfunn tilsier.»

UTMARKSKOMMUNENES
SAMMENSLUTNING
USS